

**Opinia o autoreferacie rozprawy doktorskiej pana Artura Maksimowa, pt.
*Деятельность российской центральной гражданской администрации в Царстве
Польском в период реформ 1860-х гг.***

(Specjalność 07.00.02 - Отечественная история)

Obecność i wielokierunkowa aktywność Rosjan w Królestwie Polskim w XIX stuleciu nadal absorbuje uwagę badaczy. W kręgu ich zainteresowań znajduje się również funkcjonowanie na wspomnianym obszarze administracji rosyjskiej. W podejmowane wysiłki wpisuje się także temat rozprawy doktorskiej pana Artura Maksimowa. Autor zajął się bowiem działalnością rosyjskiej centralnej administracji cywilnej w Królestwie Kongresowym w okresie reform w latach 60. XIX stulecia. Opierając się na treści autoreferatu należy stwierdzić właściwe sformułowanie samego tematu dysertacji, jak i postawionych w niej przez Doktoranta tez badawczych. Wątpliwości nie wzbudzają również przyjęte ramy chronologiczne. Autor wprowadził w temacie rozprawy ich nie precyzuje, ale jak wynika z przedstawionego do oceny autoreferatu, zasadnicze rozważania obejmują lata 1864-1866. Warto zauważyć, że skupienie się na poczynaniach rosyjskiej centralnej administracji cywilnej wobec guberni polskich w tak krótkim okresie znajduje w dużym stopniu uzasadnienie w jego wyjątkowości w dziejach narodu polskiego oraz w podjęciu przez cara radykalnych kroków prowadzących do okrutnego stłumienia kolejnego zrywu niepodległościowego Polaków, a w konsekwencji do osłabienia ich dążeń do odzyskania suwerenności drogą zbrojną. Wprowadzenie podnoszonych w autoreferacie rozwiązań systemowych służyło również procesowi daleko posuniętej rusyfikacji i unifikacji Królestwa Polskiego z pozostałą częścią państwa carów.

Za właściwą należy uznać też przyjętą konstrukcję wewnętrzną rozprawy, składającej się ze wstępu, trzech rozdziałów, podzielonych na podrozdziały oraz zakończenia i bibliografii. Autor, opierając się o układ problemowo-chronologiczny, w jej pierwszej części, którą można uznać za wprowadzającą do zasadniczych rozważań, scharakteryzował specyfikę polityki Rosji wobec Królestwa Polskiego oraz główne cechy rosyjskiej administracji cywilnej na tym obszarze. W rozdziale drugim Doktorant zajął się przede wszystkim kwestią opracowywania przez władze rosyjskie głównych kierunków zmian, jakie zamierzano przeprowadzić nad Wisłą w politycznych realiach połowy lat 60. XIX wieku. W trzeciej, ostatniej części, jak wynika z

autoreferatu, Autor dysertacji skupił się na omówieniu roli rosyjskich czynowników w realizacji reform wprowadzanych w guberniach polskich.

Opiniowany autoreferat pozwala na wyrażenie przekonania, że pan Artur Maksimow oparł swoje badania na solidnie przeprowadzonej kwerendzie archiwalnej zarówno w polskich, jak i rosyjskich archiwach oraz bibliotekach. Wykorzystał też najważniejsze źródła drukowane. Większych zastrzeżeń nie wzbudza również wymieniona w autoreferacie literatura przedmiotu. Autor skorzystał z najważniejszych opracowań polskich i rosyjskich badaczy, zajmujących się dziejami administracji rosyjskiej w Królestwie Polskim.

Postawione tezy badawcze, zaprezentowana konstrukcja wewnętrzna pracy i omówiony w autoreferacie stan badań pozwalają na wyrażenie przekonania, że napisana przez Doktoranta rozprawa, będąca podstawą do uzyskania stopnia doktora nauk historycznych, spełnia wszelkie wymogi stawiane pracom naukowym. Z przekonaniem zatem rekomenduję dopuszczenie pana Artura Maksimowa do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Lublin, 2017-12-01

dr hab. Mariusz Korzeniowski, prof. nadzw.

*Protokol zgodności
początek*

Z-ca Dyrektora Instytutu

Nossowska
dr hab. Małgorzata Nossowska